

Selbergintervjun

Ulf Persson

Matematiska Institutionen
Chalmers Tekniska Högskola
ulfp@math.chalmers.se

Norges namnkunnigaste moderne matematiker - Atle Selberg (1917-2007) gick nyligen bort. Detta föranleder givetvis en runa i Normat. Dock formen av denna runa kommer inte vara den gängse, utan istället låter vi publicera en längre intervju med Selberg som gjordes vid två skilda tillfällen av Nils Baas och Christian Skau i November 2005, ett knappt två år innan han dog. De närmare omständigheterna kring denna intervju redogöres för av Baas och Skau i deras inledande artikel. Nämnas kan dock att videodelen av denna låg till grund för en dokumentär som sändes på norsk TV hösten 2007. Intervjun föreligger i två transkriberingar med ett icke-trivialt överlapp. Den version läsarna får ta del av utgör en redigering innebärande en omstuvning av materialet samt strykningar för att förhindra upprepningar, utan att på något sätt ändra Selbergs egna ord, som de tolkas i transkriberingen. Denna version kommer att spaltas upp i fyra avsnitt, vilka kommer att publiceras i de fyra nummer som kommer att utkomma under 2008. Materialet är uppenbarligen unikt och innehåller mycket av historiskt intresse, och därmed har även en engelsk version sammanställts av intervjuarna för att publiceras i oktobernumret av *the Bulletin of the American mathematical Society (BAMS)*. Det mest sensationella i materialet rör kontroversen med Erdös om det elementära beviset av primtalssatsen, som på senare tid har varit föremål för en hel del uppmärksamhet inte minst i moderna populärvetenskapliga böcker¹. Detta har emellertid varit alltför känsligt för BAMS att publicera. Jag har däremot gjort en annan bedömning och har i avsikt att i tillägg publicera² fascimil av ett brev i vilket Hermann Weyl uttrycker sitt oförbehållsamma stöd för Selberg. Granskningsrapporter är inte menade att vara offentliga, och detta bör givetvis respekteras i princip, annars skulle systemet braka samman. Men ytterst få rapporter är av något intresse femtio år efter författarens död, och det har nu gått över 50 år sedan Weyl dog och brevet har förvandlats till ett dokument av historiskt intresse vars existens inte kan eller bör hemlighållas³.

Det är uppenbarligen ett privilegium för Normat att kunna publicera denna intervju. Dock en och annan läsare må ställa sig lite betänksam inför att så mycket som inte är av direkt matematisk natur offentliggöres i en sådan tidskrift som Normat. Till detta vill jag framföra min åsikt att intervjun även i sin helhet förtjänas

¹Sauty - 'The Music of the Primes', samt Schechters biografi över Erdös - 'My Brain is open'.

²Tillstånd att publicera brevet ha inhämtats från Herman Weyls son Michael.

³I själva verket har Dorian Goldfeld refererat till och citerat ur detta brev och annan relevant brevväxling i 'Number Theory' New York Seminar 2003 (Chudnovsky et al ed.)

att publiceras och att den har ett stort matematisk-kulturellt intresse inte bara i Norge utan även i hela Skandinavien. Nu är Normat den enda övertäckande matematiska tidskrift som vänder sig till en huvudsakligen skandinavisk publik och som sådan har den en plikt att ställa sig till förfogande. Publiceringen av Selberg-intervjun är en unik åtgärd och indikerar på inget sätt en ändring av Normat's publiceringsprofil utan skall istället ses som en manifestation av bredden på Normat's uppdrag och potential.

Slutligen eftersom Normat har efter mitt tillträde kommit på efterkälken i sin utgivning, tar vi nu tillfället i akt att hinna fatt geonom att samtidigt publicera två nummer.